

ARUANNE
biokütuste ja muude taastuvkütuste transpordis kasutamise edendamiseks
EESTI

1. Meetmed, mis on võetud, et soodustada biokütuste või muude taastuvkütuste kasutamist diislikütuse või bensiini asendamiseks transpordisektoris.

Rahandusministeerium on esitanud Riigikogule Alkoholi-, tubaka- ja kütuseaktsiisi seaduse muutmise seaduse eelnõu, mille kohaselt on mootorikütuse või kütteenaina kasutatavad biokütused aktsiisist vabastatud. Seaduse jõustumine on kavandatud 1.01.2005.a.

Vastavalt EÜ Nõukogu määrusele 1782/2003/EÜ ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjadest ja toetuskavadest põllumajandustootjate jaoks, on energiakultuuride kasvatajatel võimalik taotleda EL otsetoetust. Samuti on energiakultuuride kasvatajatel ja töötajatel võimalik taotleda investeeringutoetust EL struktuurifondidest

2. Riiklikud vahendid, mis on eraldatud biomassi tootmiseks energiakasutuseks muul otstarbel kui transpordis.

Otseseid riiklikke vahendeid biomassi tootmiseks eraldatud ei ole.

Taastuvast energiaallikast toodetud elektrienergia osakaalu suurendamiseks sätestab Elektriturseaduse § 59 võrguettevõtja kohustuse osta taastuvast energiaallikast toodetud elektrienergiat tema võrguga ühendatud tootjalt. Samuti on sätestatud ostetava elektrienergia hinna kujunemise põhimõtted.

Riikliku Energiasäästu sihtprogrammi raames finantseeritavate projektide valikul on üheks kriteeriumiks ka taastuvate kütuste (s.h biomassi) kasutamine soojuse tootmisel.

Vastavalt käibemaksuseadusele on kuni 2007. aasta 1. juulini füüsilisele isikule, elamu- või korteriühistule, kirikule või kogudusele, haiglat pidavale isikule või riigi-, valla- või linnaeelarvest finantseeritavale juriidilisele isikule või asutusele oma tarbeks müüdava soojusenergia ning füüsilisele isikule müüdava küttureturba, briketi, kivisöe või küttepuidu käibemaksusumäär 5 protsenti.

3. Kütuse tarbimine Eestis 2003.a

Kerge kütteõli ja diislikütus - 592 tuh t
Autobensiin - 306 tuh t

Eesti Statistikaameti väljaandes "Energiabilanss 2003" ei eristata diislikütuse ja kerge kütteõli tarbimist.

Eestis ei ole müüdnud ega tarbitud puhas või segudes esinevat biokütust transpordi vajadusteks.

4. Eesmärgid biokütuste või muude taastuvkütuste kasutamiseks transpordisektoris.

Biokütuste või muude taastuvkütuste transpordis kasutamise edendamise eesmärkide püstitamisel tuleb arvestada erinevate aspektidega: kütustega varustamiskindlus, keskkonnamõjude vähendamine, maaelu edendamine, olemasolevad ressursid ning sõidukite tehniline valmisolek kütuste kasutuselevõtuks.

Kütuse- ja energiamajandus on riigi strateegiline infrastruktuur, mis peab tagama Eesti pideva varustamise kvaliteetsete kütuste, elektrienergia ja soojusega optimaalsete hindade juures. Samas peab kütuse- ja energiamajandus olema maksimaalselt efektiivne ning vastama ohutus- ja keskkonnanõuetele.

Eesti kütuse- ja energiamajanduse põhieesmärk on tagada nõuetekohase kvaliteediga ning optimaalsete hindadega kütuse- ja energiavarustus. Põhieesmärgi täitmiseks on ühe meetmena ette nähtud ka vajalike meetmete välja töötamine taastuvate vedelkütuste kasutamise võimaldamiseks transpordisektoris.

Transpordis biokütuse kasutamise edendamine on kavas lülitada ühe eesmärgina transpordi arengukavasse.

Eesti keskkonnastrateegia omakorda lähtub põhieesmärgist: tagada inimesi rahuldav tervislik keskkond ja majanduse arendamiseks vajalikud ressursid loodust oluliselt kahjustamata, maastike ja elustiku mitmekesisust säilitades ning majanduse arengutaset arvestades.

Eestis ei ole transpordis kasutatava kütuse tootmist ning kogu kütus imporditakse.

Eesti tingimustes saab transpordis kasutatava biokütuse tootmisest rääkida peamiselt biodiislikütuse ja etanooli osas.

Rapsiseeme on Eestis põhiliseks põllukultuuriks, millest saab toota kvaliteetset biodiislikütust.

Biodiislikütuse tootmist rapsiseemnest on katsetatud, kuid saadud biodiislikütus ei vasta Euroopa standardite nõuetele.

Rapsi optimaalseks kasvupinnaks Eestis on kalkuleeritud ligikaudu 50 tuh ha.

Rapsiseemne tootmise andmed:

Aasta	Kasvupind, tuhat hektarit	Saagikus, kg / hektarilt	Kogusaak, tuhat tonni
1990	0,6	1780	1,1
2000	28,8	1339	38,6
2001	27,5	1499	41,3
2002	32,9	1944	63,9
2003	46,3	1494	69,2

Siiani on kogu rapsiseeme kasutatud toiduõli tootmiseks. Biodiislikütuse tootmise käivitamine Eestis eeldab rapsi kasvupinna laiendamist või rapsiseemne sissetoomist väljastpoolt.

Ettevõtjad on küll ilmutanud huvi biokütuse tootmise võimaluste vastu, kuid konkreetsed tootmise alustamise plaanid seni puuduvad. Eesti sõidukite tehnilist valmisolekut biokütuste kasutamiseks ei hinda autode maaletoojad Eestis heaks. On viidatud tootjapoolse garantii kaotamisele, kui sõidukis kasutada biokütust. Samuti sisaldavad sõidukite tehnilise ekspluatatsiooni käsiraamatud (näit Scania, Volvo) piiranguid biokütuse kasutamiseks. Oleme alustanud dialoogi Eestisse tarnitavate diiselmootoriga sõidukite tootjatega, et selgitada välja biokütuse kasutamise võimalikkust ja käsiraamatute kaasajastamist.

Arvestades eelnevat on vähetõenäoline Eestis toodetud biokütuse turuletulek 2005.a. Samuti on vähetõenäoline biokütuste sissevedu Eestisse. 2005.a jooksul on võimalik hinnata rakendatud meetmete mõju ning koostöös erinevate ametkondadega kavandada täiendavaid meetmeid. Meetmete kavandamisel lähtutakse direktiivis 2003/30/EÜ püstitatud eesmärkidest.